

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

DOẢN THỂ TÀI

QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC
TƯ VẤN GIÁO DỤC CHO GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VÙNG ĐẶC BIỆT
KHÓ KHĂN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐOẢN THỂ TÀI

**QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC
TƯ VẤN GIÁO DỤC CHO GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VÙNG ĐẶC BIỆT
KHÓ KHĂN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Quản lý Giáo dục
Mã số: 8140114

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn: 1. TS. Lê Thị Phương Hoa
2. TS. Đỗ Thị Trinh

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các số liệu có trong đề tài này là do tôi thu thập được trong quá trình điều tra, khảo sát. Đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, chưa được công bố trên bất kì phương tiện thông tin nào. Các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Học viên

Doãn Thế Tài

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn tới các thầy giáo, cô giáo trường Đại học Thái Nguyên - Đại học Sư phạm Thái Nguyên - đã trực tiếp giảng dạy, hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành khóa học.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Lê Thị Phương Hoa đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, xây dựng đề cương thực hiện luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn sự nhiệt tình giúp đỡ từ tập thể lãnh đạo, chuyên viên phụ trách cấp học THCS Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện Phú Lương; lãnh đạo, giáo viên, học sinh các trường THCS vùng ĐBKK huyện Phú Lương đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi có được những thông tin bổ ích phục vụ quá trình nghiên cứu.

Đề tài ***“Quản lý bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên”*** đã hoàn thành đúng kế hoạch. Mặc dù cá nhân tôi có nhiều cố gắng để xây dựng đề tài luận văn, nhưng do điều kiện thời gian và năng lực có hạn nên không tránh khỏi những thiếu sót, hạn chế. Kính mong các thầy cô, các chuyên gia, đồng nghiệp và những ai quan tâm tới vấn đề nghiên cứu, tiếp tục đóng góp ý kiến để giúp luận văn hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2020

Học viên

Doãn Thế Tài

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TƯ VẤN GIÁO DỤC CHO GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VÙNG ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	6
1.1.1. Những nghiên cứu ở nước ngoài	6
1.1.2. Những nghiên cứu ở Việt Nam	9
1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài	12
1.2.1. Quản lý	12
1.2.2. Tư vấn, tư vấn giáo dục, năng lực tư vấn giáo dục	12
1.2.3. Bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục	15
1.2.4. Quản lý bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục	16
1.2.5. Vùng đặc biệt khó khăn	17
1.2.6. Giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	17
1.2.7. Năng lực tư vấn giáo dục của người giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	18
1.2.8. Bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	18

1.3. Một số vấn đề về bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	19
1.3.1. Đặc điểm tâm lí học sinh THCS vùng đặc biệt khó khăn và nhiệm vụ của người giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	19
1.3.2. Nội dung bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục của giáo viên chủ nhiệm lớp các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	21
1.3.3. Phương pháp bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	24
1.3.4. Hình thức bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	26
1.3.5. Quy trình bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	28
1.4. Một số vấn đề về quản lí bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn.....	29
1.4.1. Lập kế hoạch bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	29
1.4.2. Tổ chức triển khai bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	31
1.4.3. Chỉ đạo thực hiện quản lí bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn.....	31
1.4.4. Kiểm tra, đánh giá kết quả bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn.....	32
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lí bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn.....	33
1.5.1. Yếu tố chủ quan	33
1.5.2. Yếu tố khách quan	34
Kết luận chương 1	37
Chương 2. THỰC TRẠNG QUẢN LÍ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TƯ VẤN GIÁO DỤC CHO GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VÙNG ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	38
2.1. Khái quát về thực trạng các trường khảo sát.....	38
2.1.1. Đặc điểm về các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	38

2.1.2. Công tác bồi dưỡng giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	39
2.2. Mục đích, khách thể, nội dung và phương pháp khảo sát thực trạng	39
2.2.1. Mục đích khảo sát	39
2.2.2. Khách thể khảo sát	40
2.2.3. Nội dung khảo sát	40
2.2.4. Phương pháp khảo sát và phương thức xử lý kết quả	40
2.3. Thực trạng bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	41
2.3.1. Đánh giá về năng lực tư vấn giáo dục của giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	41
2.3.2. Nhận thức về sự cần thiết của việc bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	44
2.3.3. Thực trạng nội dung bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	47
2.3.4. Thực trạng hình thức bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	49
2.3.5. Thực trạng phương pháp bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	51
2.3.6. Thực trạng quy trình bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	52
2.3.7. Thực trạng về lựa chọn báo cáo viên bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	54
2.4. Thực trạng quản lý bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	55
2.4.1. Thực trạng lập kế hoạch bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	55

2.4.2. Thực trạng tổ chức thực hiện bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	58
2.4.3. Thực trạng chỉ đạo triển khai bồi dưỡng tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	61
2.4.4. Thực trạng kiểm tra đánh giá kết quả bồi dưỡng tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	63
2.4.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	66
2.5. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	67
2.5.1. Ưu điểm	67
2.5.2. Hạn chế, tồn tại	68
2.5.3. Nguyên nhân	69
Kết luận chương 2.....	70
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC TƯ VẤN GIÁO DỤC CHO GIÁO VIÊN CHỦ NHIỆM LỚP Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ VÙNG ĐẶC BIỆT KHÓ KHĂN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp	71
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích	71
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa, thực tiễn	71
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi, hiệu quả	72
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	72
3.2. Các biện pháp bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	73
3.2.1. Nâng cao năng lực, chất lượng tư vấn giáo dục cho cán bộ quản lý và giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	73
3.2.2. Chỉ đạo nâng cao chất lượng của hoạt động lập kế hoạch bồi dưỡng của hiệu trưởng trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	75

3.2.3. Tổ chức hoàn thiện nội dung chương trình bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở gắn với đặc điểm vùng đặc biệt khó khăn	77
3.2.4. Đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức hoạt động bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	79
3.2.5. Đổi mới công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện công tác bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm lớp ở các trường trung học cơ sở vùng đặc biệt khó khăn	82
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	83
3.4. Khảo sát kiểm chứng tính cấp thiết và tính khả thi của các nội dung bồi dưỡng	84
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	84
3.4.2. Đối tượng khảo nghiệm	84
3.4.3. Nội dung khảo nghiệm.....	84
3.4.4. Phương pháp khảo nghiệm	84
3.4.5. Kết quả khảo nghiệm về tính cấp thiết và tính khả thi của các nhóm nội dung bồi dưỡng năng lực tư vấn giáo dục.....	85
3.4.6. Tương quan giữa tính cần thiết và khả thi của các biện pháp	87
Kết luận chương 3.....	89
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	90
1. Kết luận.....	90
2. Khuyến nghị.....	91
TÀI LIỆU THAM KHẢO	93
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
1	BCV	Báo cáo viên
2	BDTX	Bồi dưỡng thường xuyên
3	ĐBK	Đặc biệt khó khăn
4	ĐTB	Điểm trung bình
5	DTTS	Dân tộc thiểu số
6	GDĐT	Giáo dục và Đào tạo
7	GV	Giáo viên
8	GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
9	HS	Học sinh
10	IHQ	Ít hiệu quả
11	IKT	Ít khả thi
12	KBG	Không bao giờ
13	KHQ	Không hiệu quả
14	KKT	Không khả thi
15	QLGD	Quản lý giáo dục
16	RHQ	Rất hiệu quả
17	RKT	Rất khả thi
18	RTX	Rất thường xuyên
19	SL	Số lượng
20	TB	Trung bình
21	ThB	Thứ bậc
22	THCS	Trung học cơ sở
23	TLHĐ	Tâm lý học đường
24	TT	Thỉnh thoảng
25	TVGD	Tư vấn giáo dục
26	TVHĐ	Tư vấn học đường
27	TVTTL	Tư vấn tâm lý